

Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor

editie 2016

Antwerpen

Inhoudstafel

Demografie

Vreemdelingen

Aantal en aandeel personen met vreemde nationaliteit in 2016	1
<i>Aantal en aandeel vreemdelingen, totaal en naar nationaliteitsgroep</i>	1
<i>Aantal en aandeel vreemdelingen met nationaliteit van een van de MOE-landen</i>	1
<i>Top 5 van nationaliteiten</i>	1
<i>Aantal en aandeel vreemdelingen, naar geslacht en leeftijd</i>	2
<i>Evolutie van aandeel vreemdelingen ten opzichte van de totale bevolking van 2001 tot 2016 (grafiek)</i>	2

Personen van buitenlandse herkomst

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst in 2015	3
<i>Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, totaal en naar herkomstsgroep</i>	3
<i>Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, naar geslacht en leeftijd</i>	3
<i>Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, naar nationaliteitshistoriek</i>	4
<i>Evolutie van aandeel personen van buitenlandse herkomst t.o.v. totale bevolking van 2009 tot 2015 (grafiek)</i>	4
<i>Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst zonder personen van Nederlandse herkomst</i>	4

Migraties van vreemdelingen

Verhuisbewegingen binnen België en van en naar het buitenland van personen met vreemde nationaliteit	5
<i>Verhuisbewegingen binnen België (interne migraties), in de loop van het jaar</i>	5
<i>Verhuisbewegingen van en naar het buitenland (internationale migraties), in de loop van het jaar</i>	5
<i>Saldo van alle verhuisbewegingen, in de loop van het jaar</i>	5
<i>Evolutie van intern en extern migratiesaldo (grafiek)</i>	5

Woonwagenbewoners

Aantal woonwagengezinnen in 2003 en 2011	6
--	---

Inburgering

Instroom nieuwkomers

Aantal meerderjarige nieuwkomers en profiel in 2016	7
<i>Aantal nieuwkomers</i>	7
<i>Profiel van de nieuwkomers</i>	7
<i>Evolutie van het aantal meerderjarige nieuwkomers (grafiek)</i>	8

Aantal inburgeraars dat zich heeft aangemeld bij een onthaalbureau

Aantal meerderjarige personen dat zich in de loop van 2016 voor het eerst heeft aangemeld bij een onthaalbureau	9
---	---

Aantal inburgeraars dat een inburgeringscontract heeft getekend

Aantal meerderjarige personen dat in de loop van 2016 voor het eerst een inburgeringscontract heeft ondertekend	10
---	----

Aantal inburgeraars dat een inburgeringsattest heeft behaald

Aantal meerderjarige personen dat in de loop van 2016 een inburgeringsattest heeft behaald	11
--	----

Tewerkstelling

Werkzaamheidsgraad

Aandeel werkenden in de bevolking van 20 tot en met 64 jaar naar herkomstsgroep in 2015	12
---	----

Loontrekkenden en zelfstandigen

Aandeel loontrekkenden en zelfstandigen bij de werkende personen van 20 tot en met 64 jaar naar herkomstsgroep in 2015	14
--	----

Loontrekkenden naar sector

Aandeel loontrekkenden van 20 tot en met 64 jaar naar sector per herkomstsgroep in 2015	15
---	----

Loontrekkenden naar arbeidsregime en dagloonklasse

Aandeel loontrekkenden van 20 tot en met 64 jaar naar arbeidsregime en dagloonklasse per herkomstsgroep in 2015	17
---	----

Werkloosheidsgraad	19
Aandeel werklozen in de beroepsbevolking (=som van de werkenden en werkzoekenden) van 15 tot en met 64 jaar naar herkomstgroep in 2015	19
Lage werkintensiteit	21
Aandeel personen van 0 tot 59 jaar dat leeft in een gezin met lage werkintensiteit (in %) naar herkomstgroep	21
Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ)	22
Aantal NWWZ naar herkomstgroep en aandeel van de herkomstgroepen in het totaal aantal NWWZ in 2015	22
Jobloze schoolverlaters	24
Aantal NWWZ in beroepsinschakelingstijd naar herkomstgroep en aandeel van de verschillende herkomstgroepen in het totaal aantal NWWZ in beroepsinschakelingstijd, in 2015	24
Onderwijs en vorming	
Deelname kleuter- en lageronderwijs	25
Aantal leerlingen in het gewoon kleuter- en lager onderwijs woonachtig in de gemeente naar thuistaal in 2014-2015	25
<i>Leerlingen in het kleuteronderwijs</i>	25
<i>Leerlingen in het lager onderwijs</i>	
Deelname secundair onderwijs	26
Aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs woonachtig in de gemeente naar thuistaal in 2014-2015	26
<i>Totaal secundair onderwijs</i>	26
<i>Eerste graad</i>	26
<i>Algemeen secundair onderwijs (ASO)</i>	26
<i>Technisch secundair onderwijs (TSO)</i>	26
<i>Kunstsecundair onderwijs (KSO)</i>	27
<i>Beroepssecundair onderwijs (BSO)</i>	27
<i>Onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN)</i>	27
<i>Deeltijds beroepssecundair onderwijs</i>	27
Schoolse vertraging lager en secundair onderwijs	28
Aantal leerlingen in het gewoon lager en het gewoon secundair onderwijs woonachtig in de gemeente met minstens 2 jaar schoolse vertraging, naar thuistaal in 2014-2015	28
<i>Lager onderwijs</i>	28
<i>Secundair onderwijs</i>	28
Deelname volwassenonderwijs	29
Aantal cursisten in het volwassenenonderwijs woonachtig in de gemeente, naar nationaliteitsgroep in 2014-2015	29
Huisvesting	
Toegang tot sociale huisvesting	30
Aantal huurders en kandidaat-huurders naar nationaliteitsgroep in 2015	30
Welzijn en armoede	
Sociale bijstand	31
Aandeel personen dat een (equivalent) leefloon ontvangt (in %) naar herkomstgroep in 2015	31
Kansarmoede-index van Kind en Gezin	32
Geboorten in kansarme gezinnen naar herkomst van de moeder, gemiddelde van 2013, 2014 en 2015	32
Participatie	
Deelname aan verkiezingen	33
Aantal personen met vreemde nationaliteit dat zich als kiezer heeft ingeschreven bij de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 en aandeel van de ingeschreven kiezers t.o.v. het aantal potentiële kiezers, naar nationaliteitsgroep	33

Voorwoord

De Vlaamse samenleving is een diverse samenleving met verschillende nationaliteiten, afkomsten, religies,... Samen met burgers van verschillende herkomst en met respect voor ieders identiteit, geloof en cultuur een gedeelde toekomst en een gedeelde samenleving opbouwen, is de uitdaging waar we voor staan. Gebaseerd op een gemeenschappelijke sokkel van waarden, fundamentele rechten en vrijheden, wil het integratie- en inburgeringsbeleid er voor zorgen dat iedereen op een zelfstandige en evenredige manier kan participeren en ook effectief participeert.

Het integratiebeleid kan pas succesvol zijn wanneer gemeentebesturen dit op lokaal niveau mee vorm geven. Het samenleven vindt immers plaats in een buurt, in een wijk, in een gemeente of stad. Lokale besturen moeten hun integratiebeleid kunnen afstemmen op de specifieke knelpunten en prioriteiten die er in hun gemeente zijn.

Daarom stelt de Vlaamse Overheid de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor ter beschikking. Die geeft de gemeenten een duidelijk zicht op het aantal en de positie van vreemdelingen en personen van buitenlandse herkomst op vlak van tewerkstelling, huisvesting, onderwijs, welzijn, armoede en participatie in hun gemeente. Deze lokale cijfers laten de gemeentebesturen toe om beleidskeuzes te objectiveren of bij te sturen. Het maakt van de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor een waardevol beleidsondersteunend instrument.

Ik wens u veel succes toe bij het uitbouwen van een lokaal en inclusief integratiebeleid en ben ervan overtuigd dat deze monitor u daarbij kan helpen.

Liesbeth Homans

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Inleiding

Dit is de vijfde editie van de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor (LIIM). Deze monitor werd op vraag van de Vlaamse minister van Inburgering ontwikkeld ter ondersteuning van het integratiebeleid van steden en gemeenten. Het gaat om een set van omgevingsindicatoren die het lokale inburgerings- en integratiegebeuren in kaart brengt om zo de lokale besturen met betrouwbare cijfergegevens te ondersteunen bij de planning en ontwikkeling van hun beleid ter zake.

De LIIM is het resultaat van een samenwerkingsprotocol tussen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) en de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) van het Departement Kanselarij en Bestuur. Bij de keuze van de indicatoren werd vertrokken van een voorbereidend rapport dat in 2009 werd opgesteld in opdracht van de Vlaamse minister van Inburgering. Dat rapport bevatte een uitgebreide lijst van mogelijke indicatoren voor de LIIM. SVR maakte uit deze lijst een selectie van cijferreeksen op basis van hun beschikbaarheid, bruikbaarheid en relevantie. Daarbij stond voorop dat de lokale besturen niet zelf belast zouden worden met het verzamelen van gegevens. Er wordt daarom enkel gewerkt met cijfergegevens die aangeleverd worden vanuit centrale Vlaamse of federale databanken.

Het monitorrapport dat nu voorligt, geeft vooreerst via een aantal demografische indicatoren inzicht in de omvang en de samenstelling van de groep vreemdelingen, personen van buitenlandse herkomst en nieuwkomers. Daarnaast wordt ingegaan op de maatschappelijke positie van de personen van buitenlandse herkomst op het vlak van tewerkstelling, onderwijs, huisvesting, welzijn en armoede en maatschappelijke participatie. Voor de afbakening van deze groep is de huidige nationaliteit van de persoon geen sluitend criterium. Heel wat vreemdelingen hebben namelijk in de loop der jaren de Belgische nationaliteit verworven. De kinderen van deze personen beschikken van bij hun geboorte automatisch over de Belgische nationaliteit. Ook een kind van ouders met een vreemde nationaliteit dat in België geboren wordt, kan onder bepaalde voorwaarden automatisch of na een nationaliteitsverklaring de Belgische nationaliteit verwerven. Bij de operationalisering van de groep personen van buitenlandse herkomst wordt in deze monitor daarom waar mogelijk rekening gehouden met de nationaliteitshistoriek van de persoon zelf en van diens ouders. Dat sluit aan bij de afbakening zoals bepaald in artikel 3 van het Vlaamse Integratie- en Inburgeringsdecreet van 2013. Daarin wordt de doelgroep van het integratiebeleid omschreven als de "personen die legaal en langdurig in België verblijven en die bij hun geboorte niet de Belgische nationaliteit bezaten of van wie minstens één van de ouders bij geboorte niet de Belgische nationaliteit bezat". In de praktijk is het niet bij alle indicatoren mogelijk om de doelgroep op deze manier af te bakenen. Er wordt daarom in een aantal gevallen gewerkt met een 'second best'-operationalisering die rekening houdend met wat momenteel beschikbaar is, bovenstaande operationalisering zo dicht mogelijk benadert. Het is bij de interpretatie van de cijfers dan ook noodzakelijk steeds goed de gebruikte operationalisering voor ogen te houden.

Deze monitor werd opgenomen als een thematisch project op de website van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Voor elke gemeente uit het Vlaamse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kan op <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/monitor-lokale-inburgering-en-integratie> een digitaal cijferrapport afgeladen worden met daarin de gemeentelijke resultaten op de verschillende indicatoren en een vergelijking van deze resultaten met de score van het Vlaamse of Brusselse Gewest als geheel en de gemiddelde score van een groep vergelijkbare gemeenten. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van de zogenaamde VRIND-indeling van gemeenten. Deze is gebaseerd op het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie. De 308 Vlaamse gemeenten worden daarbij ingedeeld in 9 groepen: 2 grootsteden, 19 gemeenten in de grootstedelijke rand, 13 gemeenten in de stedelijke rand rond Brussel, 11 centrumsteden, 21 structuurondersteunende steden, 20 gemeenten in de regionaal stedelijke rand, 25 kleinstedelijk provinciale gemeenten, 96 gemeenten in het overgangsgebied en 101 gemeenten op het platteland.

Naast dit kant-en-klare cijferrapport per gemeente kan u voor een aantal reeksen van de LIIM ook zelf een rapport maken met cijfers van de door u gewenste gemeenten en groepen van gemeenten. Dat kan via de applicatie 'kernindicatoren' op <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/monitor-lokale-inburgering-en-integratie> waar u kan doorklikken op het domein 'inburgering en integratie'.

Specifiek voor de 2 grootsteden en 11 centrumsteden zijn daarnaast dankzij de 'Stadsmonitor' een aantal extra relevante indicatoren beschikbaar. Het gaat onder meer over de diversiteit van het stadspersoneel en de houding van de inwoners tegenover diversiteit. U kan deze gegevens vinden op <http://www.stedenbeleid.vlaanderen.be>.

De metadatafiches van de in deze LIIM opgenomen cijferreeksen vindt u op <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>. In die fiches vindt u nuttige informatie over onder meer gebruikte definities, kwaliteit van de cijfers, instanties die de cijfers hebben aangemaakt

en methodologische aandachtspunten. U vindt de link naar deze medatdatafiches ook bovenaan elke cijferreeks in deze LIIM bij 'leeswijzer'.

De gegevensverzameling voor deze editie van de LIIM werd afgesloten in februari 2017. De LIIM wordt jaarlijks geactualiseerd met de meest recente beschikbare cijfergegevens. Maar ook de indicatorenset zelf is een dynamisch gegeven. Het valt te verwachten dat in de komende jaren steeds meer cijferreeksen beschikbaar zullen komen en dat de operationalisering van de doelgroep zoals beschreven in het Vlaamse Integratie- en Inburgeringsdecreet bij steeds meer indicatoren steeds beter benaderd zal kunnen worden

Alle opmerkingen en suggesties over deze monitor kan u kwijt via jo.noppe@kb.vlaanderen.be.

Demografie

Vreemdelingen

Aantal en aandeel personen met vreemde nationaliteit (*) in 2016

Bron: ADS, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Aantal en aandeel vreemdelingen, totaal en naar nationaliteitsgroep

Totaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
	105.716	20,4	18,3	8,1

Nationaliteitsgroep	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
Buurlanden	22.872	4,4	3,5	2,6
Noord- en West-EU15 (zonder buurl.)	2.507	0,5	0,4	0,3
Zuid-EU15	10.308	2,0	1,6	0,9
EU13	17.870	3,5	4,0	1,5
Europa niet-EU	5.567	1,1	0,9	0,4
Turkije	4.355	0,8	1,1	0,3
Maghreb	12.608	2,4	1,8	0,5
Andere landen	29.629	5,7	4,9	1,7

Aantal en aandeel vreemdelingen met nationaliteit van een van de MOE-landen

MOE-landen	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
	27.461	5,3	6,0	2,1

Aantal verschillende vreemde nationaliteiten: 161

Top 5 van nationaliteiten

	Antwerpen	
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners
1. Nederland	19.327	3,7
2. Marokko	11.962	2,3
3. Polen	9.722	1,9
4. Spanje	4.974	1,0
5. Turkije	4.355	0,8

	VRIND.grootsteden	
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners
1. Nederland	2,9	
2. Marokko	1,7	
3. Bulgarije	1,5	
4. Polen	1,4	
5. Turkije	1,1	

	Vlaams Gewest	
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners
1. Nederland	2,1	
2. Polen	0,6	
3. Marokko	0,4	
4. Roemenië	0,4	
5. Italië	0,4	

(*) Vreemde nationaliteit : huidige niet-Belgische nationaliteit

Demografie

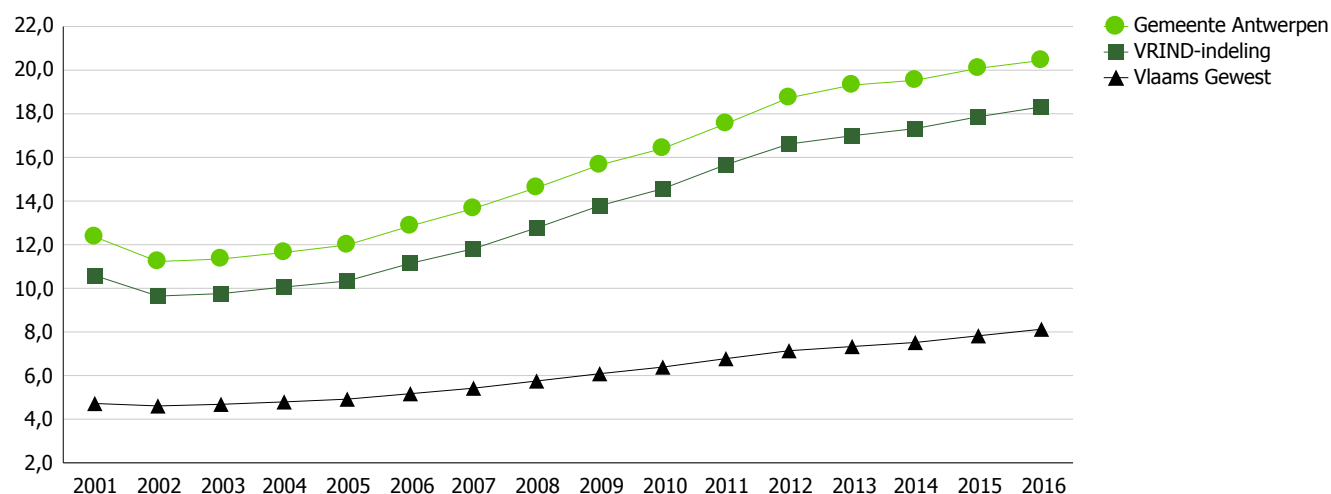
Vreemdelingen (vervolg)

Aantal en aandeel vreemdelingen, naar geslacht en leeftijd

Geslacht	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht
M	55.298	21,5	19,3	8,5
V	50.418	19,4	17,3	7,8

Leeftijd	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners per leeftijdsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoners per leeftijdsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoners per leeftijdsgroep
0-5j	10.397	23,4	21,0	10,1
6-11j	7.572	19,6	17,5	8,3
12-17j	5.776	18,1	16,3	7,5
18-24j	9.596	22,7	21,3	8,8
25-34j	26.182	31,6	28,7	14,0
35-49j	28.659	27,6	24,3	10,9
50-64j	12.093	14,0	12,0	5,6
65-79j	4.370	7,5	6,4	3,9
80j en ouder	1.071	3,7	3,2	2,3

Evolutie van aandeel vreemdelingen t.o.v. de totale bevolking van 2001 tot 2016 in %

Demografie

Personen van buitenlandse herkomst

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst (*) in 2015

Bron: DWH AM&SB KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, totaal en naar herkomstgroep

Totaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
	240.883	46,8	41,8	19,7

Herkomstgroepen	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
Totaal EU-herkomst	71.639	13,9	12,7	9,0
- West en Noord-EU15	37.536	7,3	6,1	5,2
- Zuid-EU15	13.646	2,7	2,2	2,0
- EU13	20.457	4,0	4,4	1,8
Totaal niet-EU-herkomst	169.244	32,9	29,1	10,7
- Europa niet-EU	20.253	3,9	3,4	1,5
- Turkije en Maghreb	86.220	16,8	15,2	5,1
- Andere landen	62.771	12,2	10,5	4,2

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, naar geslacht en leeftijd

Geslacht	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht
M	123.938	48,5	43,2	20,1
V	116.945	45,2	40,3	19,3

Leeftijd	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoner per leeftijdsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoner per leeftijdsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoner per leeftijdsgroep
0-5 jaar	32.350	73,1	66,9	35,6
6-11 jaar	26.916	71,7	65,3	33,2
12-17 jaar	20.737	65,7	59,7	28,7
18-24 jaar	24.998	59,1	53,4	25,0
25-34 jaar	46.839	56,6	50,2	27,5
35-49 jaar	54.123	52,5	46,7	22,0
50-64 jaar	24.894	28,9	25,3	11,4
65-79 jaar	8.364	14,4	12,5	6,8
80 jaar en ouder	1.662	5,8	5,0	3,4

(*) Buitenlandse herkomst: huidige of eerste nationaliteit van persoon zelf is niet-Belgisch of eerste nationaliteit van vader of moeder is niet-Belgisch.

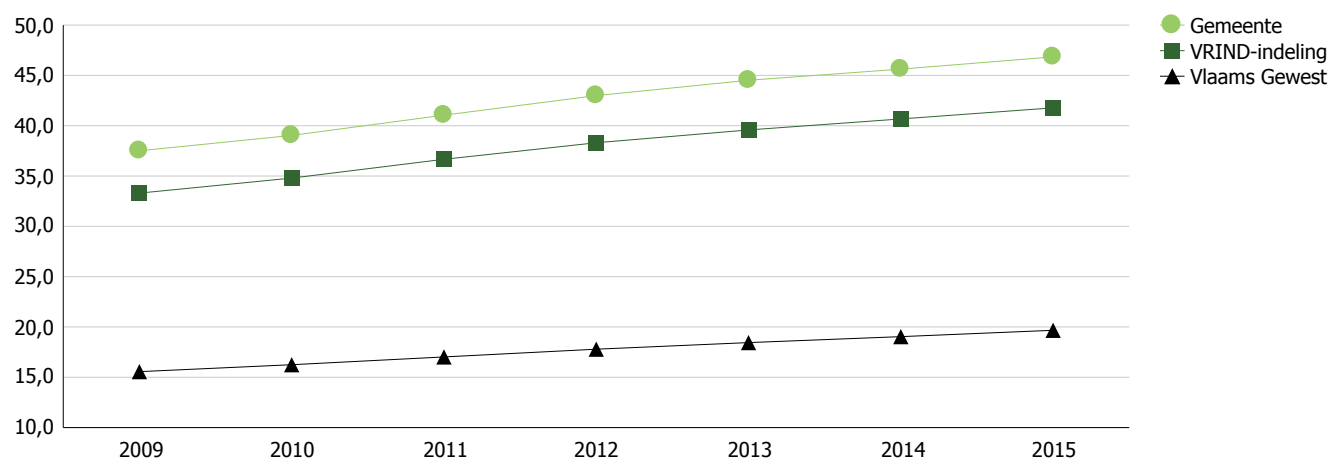
Demografie

Personen van buitenlandse herkomst (vervolg)

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, naar nationaliteitshistoriek

Nationaliteitshistoriek	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
Niet-Belgen	104.446	20,3	18,0	8,0
Belgen geboren als niet-Belg	81.047	15,8	14,1	6,0
Belgen geboren als Belg	55.390	10,8	9,7	5,7

Evolutie van aandeel personen van buitenlandse herkomst ten opzichte van de totale bevolking van 2009 tot 2015 in %

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst zonder personen van Nederlandse herkomst in 2015 (*)

Buitenlandse herkomst zonder NL	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
	216.330	42,1	37,9	16,3

(*) Personen van buitenlandse herkomst volgens de definitie van artikel 1, 4° van het BVR van 26/10/2012 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaams integratiebeleid.

Demografie

Migraties van vreemdelingen

Verhuisbewegingen binnen België en van en naar het buitenland van personen met vreemde nationaliteit (*)

Bron: ADS, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Verhuisbewegingen binnen België (interne migraties)¹, in de loop van het jaar

	Antwerpen												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Interne inwijking	1.281	1.422	1.464	1.563	1.822	2.204	2.478	3.038	3.430	3.009	3.231	3.034	3.876
Interne uitwijking	1.483	1.622	1.755	1.878	2.207	2.569	2.427	2.924	3.248	3.554	3.806	3.935	4.098
Saldo interne migraties	-202	-200	-291	-315	-385	-365	51	114	182	-545	-575	-901	-222

Verhuisbewegingen van en naar het buitenland (internationale migraties), in de loop van het jaar

		Antwerpen												
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Internationale inwijking	vanuit buitenland	5.998	6.125	6.774	8.142	9.309	9.216	8.337	10.789	12.372	10.602	9.116	9.690	9.945
	vanuit wachtregister ²						1.600	1.795	2.769	1.598	721	578	533	620
	herinschrijving ³	527	461	393	488	717	760	1.069	433	866	463	674	928	1.126
	totaal ⁵	6.525	6.586	7.167	8.630	10.026	11.576	11.201	13.991	14.836	11.786	10.368	11.151	11.691
Internationale uitwijking	naar buitenland	1.095	1.152	1.256	1.492	1.646	1.852	2.170	1.950	2.081	1.968	1.991	2.202	2.463
	naar wachtregister ⁴								34	137	234	221	123	42
	ambtshalve geschapt ³	1.731	1.834	1.231	1.586	1.682	1.342	2.495	1.841	2.502	2.307	3.654	3.408	3.901
	totaal ⁵	2.826	2.986	2.487	3.078	3.328	3.194	4.665	3.825	4.720	4.509	5.866	5.733	6.406
Saldo internationale migraties		3.699	3.600	4.680	5.552	6.698	8.382	6.536	10.166	10.116	7.277	4.502	5.418	5.285

Saldo van alle verhuisbewegingen, in de loop van het jaar

	Antwerpen												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal migratiesaldo	3.497	3.400	4.389	5.237	6.313	8.017	6.587	10.280	10.298	6.732	3.927	4.517	5.063

¹Gemeentegrensoverschrijdende in- en uitwijkingen binnen België.

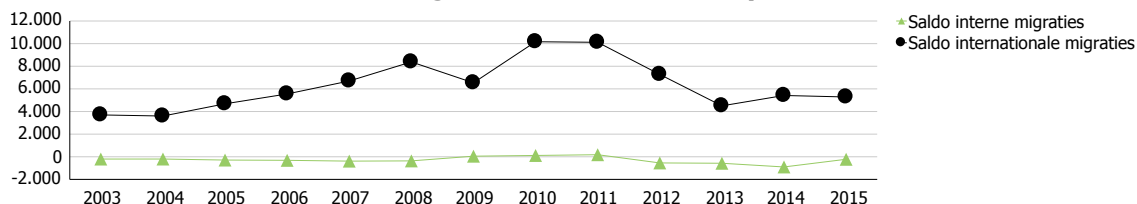
²ADS gebruikt de term "veranderd van register (binnen)". Vóór 2010 werd er geen opsplitsing gemaakt tussen "veranderd van register (binnen)" en "veranderd van register (buiten)" maar werd het saldo van beide bewegingen opgenomen als "veranderd van register" bij internationale inwijkingen.

³Vanaf 2010 wordt ambtshalve schrapping en herinschrijving enkel genoteerd als beide gebeurtenissen niet in hetzelfde kalenderjaar vallen.

⁴ADS gebruikt de term "veranderd van register (buiten)". Vóór 2010 werd er geen opsplitsing gemaakt tussen "veranderd van register (binnen)" en "veranderd van register (buiten)" maar werd het saldo van beide bewegingen opgenomen als "veranderd van register" bij internationale inwijkingen.

⁵Cijfers vóór 2010 zijn niet perfect vergelijkbaar met cijfers vanaf 2010 ten gevolge van wijzigingen in de definities (zie voetnoten 2, 3 en 4).

Evolutie van intern en extern migratiesaldo voor Antwerpen

(*) Vreemde nationaliteit : huidige niet-Belgische nationaliteit

Woonwagengezinnen

Aantal woonwagengezinnen (*) in 2003 en 2011

Bron: Kruispunt Migratie-Integratie

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

	Antwerpen	Gemiddelde van VRIND.grootsteden	Totaal Vlaams Gewest
2003	41 tot 50	41 tot 50	774
2011	51 tot 60	41 tot 50	877

(*) *Woonwagengezinnen = gezinnen die op moment van de telling daadwerkelijk in een woonwagen wonen.*

Inburgering

Instroom nieuwkomers

Aantal meerderjarige nieuwkomers (*) en profiel in 2016

Bron: ABB - Kruispuntbank Inburgering

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Aantal nieuwkomers

Totaal	Antwerpen	Gemiddelde VRIND.grootsteden	Totaal Vlaams Gewest
	9.423	6.686	52.025

Profiel van de nieuwkomers

Geslacht	Antwerpen		Gemiddelde VRIND.grootsteden	Totaal Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers
M	5.093	54,0	54,5	56,7
V	4.330	46,0	45,5	43,3

Leeftijd	Aantal	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers
18-34 jaar	6.218	66,0	67,5	66,5
35-49 jaar	2.415	25,6	24,7	25,5
50-64 jaar	666	7,1	6,6	6,5
65+	124	1,3	1,3	1,5

Nationaliteitsgroep	Aantal	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers
Nederlander	1.380	14,6	12,0	10,3
EU+ zonder NL	2.792	29,6	32,8	31,1
Derdelander	5.113	54,3	53,6	56,9
Onbepaald	138	1,5	1,5	1,6

Statuut	Aantal	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers
Arbeidsmigrant	2.221	23,6	23,1	23,6
Europees onderdaan waarvan reden van migratie onbekend	1.893	20,1	16,8	12,3
Gezinshereniger	2.531	26,9	25,1	21,6
Student EU+	222	2,4	2,9	3,3
Asielzoeker, erkend vluchteling, subsidiaire bescherming	1.172	12,4	11,9	21,7
Beschikker voldoende bestaansmiddelen EU+	203	2,2	2,0	3,8
Onbepaald	465	4,9	7,2	5,3
Overige	716	7,6	11,0	8,4

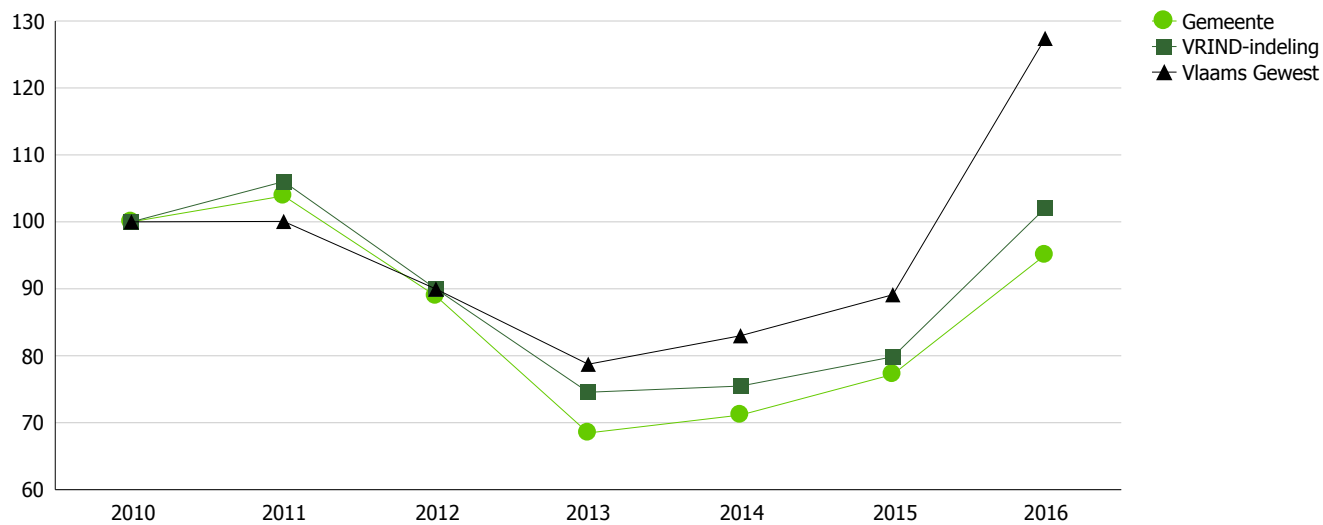
Doelgroep	Aantal	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers	% t.o.v. totaal aantal nieuwkomers
Verplicht	2.726	28,9	25,1	20,6
Rechthebbend	6.123	65,0	69,1	75,2
Onbepaald	574	6,1	5,7	4,2

(*) Nieuwkomers = personen die zich recentelijk, voor het eerst en voor lange duur (meer dan 3 maanden) in Vlaanderen komen vestigen.

Inburgering

Instroom nieuwkomers (vervolg)

Evolutie van het aantal meerderjarige nieuwkomers (2010=100)

Inburgering

Aantal inburgeraars dat zich heeft aangemeld bij een onthaalbureau

Aantal meerderjarige personen dat zich in de loop van 2016 voor het eerst heeft aangemeld bij een onthaalbureau (*)

Bron: ABB - Kruispuntbank Inburgering

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Antwerpen	Gemiddelde VRIND.grootsteden	Totaal Vlaams Gewest
	6.251	4.064	24.755

Nationaliteitsgroep	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal aanmelders	% t.ov. totaal aantal aanmelders	% t.o.v. totaal aantal aanmelders
Nederlander	90	1,4	1,2	1,0
EU+ zonder NL	1.204	19,3	21,2	17,4
Derdelander	4.786	76,6	75,0	79,3
Onbepaald	171	2,7	2,6	2,2

Doelgroep	Aantal	% t.o.v. totaal aantal aanmelders	% t.o.v. totaal aantal aanmelders	% t.o.v. totaal aantal aanmelders
Verplicht	3.530	56,5	54,3	50,4
Rechthebbend	2.566	41,0	43,4	47,5
Onbepaald	155	2,5	2,3	2,1

(*) Niet alle nieuwkomers zijn verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Zie leeswijzer voor meer informatie.

Inburgering

Aantal inburgeraars dat een inburgeringscontract heeft getekend

Aantal meerderjarige personen dat in de loop van 2016 voor het eerst een inburgeringscontract heeft ondertekend (*)

Bron: ABB - Kruispuntbank Inburgering

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Antwerpen	Gemiddelde VRIND.grootsteden	Totaal Vlaams Gewest
	5.702	3.716	21.867

Nationaliteitsgroep	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars
Nederlander	33	0,6	0,5	0,4
EU+ zonder NL	940	16,5	18,4	15,2
Derdelander	4.566	80,1	78,3	82,1
Onbepaald	163	2,9	2,8	2,3

Doelgroep	Aantal	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars
Verplicht	3.397	59,6	56,6	52,2
Rechthebbend	2.305	40,4	43,4	47,8

(*) Niet alle nieuwkomers zijn verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Zie leeswijzer voor meer informatie.

Inburgering

Aantal inburgeraars dat een inburgeringsattest heeft behaald

Aantal meerderjarige personen dat in de loop van 2016 een inburgeringsattest heeft behaald (*)

Bron: ABB - Kruispuntbank Inburgering

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Antwerpen	Gemiddelde VRIND.grootsteden	Totaal Vlaams Gewest
	3.566	2.282	12.424

Nationaliteitsgroep	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders
Nederlander	19	0,5	0,5	0,6
EU+ zonder NL	849	23,8	25,4	23,7
Derdelander	2.609	73,2	71,7	72,8
Onbepaald	89	2,5	2,4	2,9

Doelgroep	Aantal	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders
Verplicht	1.855	52,0	51,6	51,7
Rechthebbend	1.526	42,8	43,3	44,2
Onbepaald	185	5,2	5,1	4,2

(*) Niet alle nieuwkomers zijn verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Zie leeswijzer voor meer informatie

Tewerkstelling

Werkzaamheidsgraad

Aandeel werkenden in de bevolking van 20 tot en met 64 jaar (in %) naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	70,7	72,1	74,3
Totaal EU	57,9	57,4	59,3
- West- en Noord-EU15	55,3	56,7	56,0
- Zuid-EU15	56,0	56,4	63,5
- EU13	63,1	58,7	63,0
Totaal niet-EU	46,0	46,7	50,2
- Europa niet-EU	48,1	47,8	49,5
- Turkije en Magreb	45,9	47,3	50,5
- Andere landen	45,6	45,5	50,2

Mannen	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	73,5	74,3	77,4
Totaal EU	58,9	59,1	62,1
- West- en Noord-EU15	58,3	59,8	59,0
- Zuid-EU15	57,7	58,5	65,9
- EU13	60,8	58,5	66,0
Totaal niet-EU	55,3	55,5	58,0
- Europa niet-EU	53,5	53,4	55,0
- Turkije en Magreb	59,2	59,9	62,0
- Andere landen	51,1	50,4	54,2

Vrouwen	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	67,8	70,0	71,1
Totaal EU	56,9	55,7	56,3
- West- en Noord-EU15	52,1	53,5	52,9
- Zuid-EU15	53,9	53,9	60,9
- EU13	65,0	58,9	60,1
Totaal niet-EU	36,0	37,2	42,6
- Europa niet-EU	43,0	42,8	45,0
- Turkije en Magreb	31,5	33,8	38,2
- Andere landen	39,3	39,8	46,5

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Werkzaamheidsgraad (vervolg)

20 tot en met 24 jaar	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	50,3	50,2	49,4
Totaal EU	37,4	37,1	41,2
- West- en Noord-EU15	34,6	34,5	39,0
- Zuid-EU15	39,2	38,0	43,4
- EU13	41,6	40,0	44,6
Totaal niet-EU	33,8	34,3	33,8
- Europa niet-EU	32,9	31,9	31,8
- Turkije en Magreb	38,0	39,5	39,0
- Andere landen	28,9	28,3	28,9

50 tot en met 64 jaar	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	58,5	59,9	61,7
Totaal EU	53,9	52,9	48,8
- West- en Noord-EU15	51,6	53,2	46,7
- Zuid-EU15	49,1	50,9	51,2
- EU13	61,9	53,6	55,0
Totaal niet-EU	36,3	35,5	39,4
- Europa niet-EU	42,4	42,1	44,5
- Turkije en Magreb	27,7	26,7	29,5
- Andere landen	45,4	45,9	49,7

Tewerkstelling

Loontrekkenden en zelfstandigen

Aandeel loontrekkenden en zelfstandigen bij de werkende personen van 20 tot en met 64 jaar (in %) naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Loontrekkenden	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	85,7	85,4	83,6
Totaal EU	81,3	81,8	81,6
- West- en Noord-EU15	80,2	81,1	79,7
- Zuid-EU15	88,9	88,0	86,1
- EU13	78,9	80,0	81,1
Totaal niet-EU	86,6	86,7	86,5
- Europa niet-EU	89,5	89,9	88,7
- Turkije en Magreb	89,1	88,1	87,6
- Andere landen	82,6	83,7	84,5

Zelfstandigen	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	14,3	14,6	16,4
Totaal EU	18,7	18,2	18,4
- West- en Noord-EU15	19,8	18,9	20,3
- Zuid-EU15	11,1	12,0	13,9
- EU13	21,1	20,0	18,9
Totaal niet-EU	13,4	13,3	13,5
- Europa niet-EU	10,5	10,1	11,3
- Turkije en Magreb	10,9	11,9	12,4
- Andere landen	17,4	16,3	15,5

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Loontrekkenden naar sector

Aandeel loontrekkenden van 20 tot en met 64 jaar naar sector (in %) per herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Primaire sector	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	0,0	0,1	0,3
Totaal EU	0,7	0,9	1,2
- West- en Noord-EU15	0,2	0,2	0,4
- Zuid-EU15	0,9	0,7	0,8
- EU13	1,4	1,7	3,5
Totaal niet-EU	1,0	1,0	0,8
- Europa niet-EU	0,2	0,3	0,5
- Turkije en Magreb	1,1	1,1	0,7
- Andere landen	1,1	1,1	1,0

Secundaire sector	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	13,1	13,7	20,8
Totaal EU	14,2	15,4	20,6
- West- en Noord-EU15	11,5	11,8	19,0
- Zuid-EU15	18,6	17,5	21,3
- EU13	15,2	18,7	23,5
Totaal niet-EU	16,1	17,8	18,6
- Europa niet-EU	15,5	16,2	17,7
- Turkije en Magreb	21,4	23,6	24,4
- Andere landen	9,2	10,1	11,9

Tertiaire sector	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	48,6	44,2	40,3
Totaal EU	62,5	60,0	53,6
- West- en Noord-EU15	61,3	58,4	51,5
- Zuid-EU15	61,9	60,3	54,6
- EU13	64,5	61,9	56,9
Totaal niet-EU	58,7	56,6	54,7
- Europa niet-EU	59,1	57,2	55,6
- Turkije en Magreb	55,6	53,4	52,7
- Andere landen	62,7	61,0	56,7

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Loontrekkenden naar sector (vervolg)

Quartaire sector	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	38,2	42,0	38,5
Totaal EU	22,6	23,7	24,6
- West- en Noord-EU15	27,0	29,6	29,2
- Zuid-EU15	18,6	21,5	23,3
- EU13	18,9	17,7	16,2
Totaal niet-EU	24,2	24,6	25,9
- Europa niet-EU	25,2	26,3	26,2
- Turkije en Magreb	21,8	21,9	22,2
- Andere landen	27,0	27,8	30,4

Tewerkstelling

Loontrekkenden naar arbeidsregime en dagloonklasse

Aandeel loontrekkenden van 20 tot en met 64 jaar naar arbeidsregime en dagloonklasse (in %) per herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Voltijds arbeidsregime	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	66,2	65,9	63,7
Totaal EU	56,8	56,9	60,8
- West- en Noord-EU15	62,9	63,1	62,2
- Zuid-EU15	62,5	62,4	63,3
- EU13	45,4	46,9	55,2
Totaal niet-EU	58,3	58,0	58,9
- Europa niet-EU	58,0	57,6	57,7
- Turkije en Magreb	60,6	59,8	61,2
- Andere landen	55,3	55,5	56,6

Deeltijds arbeidsregime	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	31,4	31,7	34,2
Totaal EU	37,4	36,8	33,6
- West- en Noord-EU15	30,8	30,6	32,9
- Zuid-EU15	30,5	31,0	31,7
- EU13	50,2	47,1	37,0
Totaal niet-EU	33,3	33,5	32,9
- Europa niet-EU	36,9	36,8	35,8
- Turkije en Magreb	31,1	31,8	30,1
- Andere landen	34,9	34,6	35,2

Speciaal arbeidsregime	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	2,4	2,4	2,1
Totaal EU	5,8	6,2	5,6
- West- en Noord-EU15	6,3	6,3	4,9
- Zuid-EU15	7,0	6,6	5,0
- EU13	4,4	6,0	7,9
Totaal niet-EU	8,4	8,6	8,1
- Europa niet-EU	5,1	5,6	6,5
- Turkije en Magreb	8,3	8,4	8,6
- Andere landen	9,8	9,9	8,2

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Loontrekkenden naar arbeidsregime en dagloonklasse (vervolg)

Dagloon tussen 0 en 100 euro	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	20,7	19,5	20,0
Totaal EU	48,6	48,7	38,8
- West- en Noord-EU15	35,0	33,5	30,9
- Zuid-EU15	45,1	43,8	36,7
- EU13	69,1	69,0	57,5
Totaal niet-EU	55,5	54,6	50,0
- Europa niet-EU	58,2	57,9	55,0
- Turkije en Magreb	47,7	47,5	43,3
- Andere landen	64,8	63,2	56,0

Dagloon tussen 100 en 150 euro	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	43,0	43,1	45,0
Totaal EU	35,7	35,4	41,6
- West- en Noord-EU15	41,2	41,5	43,0
- Zuid-EU15	39,8	39,5	45,5
- EU13	26,1	26,2	34,6
Totaal niet-EU	36,0	37,2	40,1
- Europa niet-EU	33,3	33,4	35,9
- Turkije en Magreb	42,7	43,6	47,0
- Andere landen	28,4	29,5	33,6

Dagloon hoger dan 150 euro	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	36,4	37,4	35,0
Totaal EU	15,6	15,9	19,6
- West- en Noord-EU15	23,8	25,0	26,1
- Zuid-EU15	15,2	16,7	17,8
- EU13	4,8	4,8	7,9
Totaal niet-EU	8,4	8,3	9,9
- Europa niet-EU	8,6	8,7	9,1
- Turkije en Magreb	9,6	8,9	9,7
- Andere landen	6,8	7,3	10,4

Tewerkstelling

Werkloosheidsgraad

Aandeel werklozen in de beroepsbevolking (=som van de werkenden en werkzoekenden) van 15 tot en met 64 jaar naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	6,8	6,2	4,0
Totaal EU	9,8	9,7	7,5
- West- en Noord-EU15	11,1	10,4	7,7
- Zuid-EU15	13,1	11,9	8,2
- EU13	6,1	7,7	6,3
Totaal niet-EU	18,4	17,8	14,8
- Europa niet-EU	18,0	17,0	15,6
- Turkije en Magreb	19,8	19,1	16,4
- Andere landen	16,9	16,1	12,6

Mannen	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	6,9	6,4	3,8
Totaal EU	10,6	10,4	7,2
- West- en Noord-EU15	10,7	10,3	7,2
- Zuid-EU15	14,9	13,3	8,2
- EU13	7,2	9,0	6,1
Totaal niet-EU	18,1	17,5	14,8
- Europa niet-EU	18,3	17,3	16,4
- Turkije en Magreb	18,4	17,8	15,4
- Andere landen	17,7	17,0	13,5

Vrouwen	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	6,6	5,8	4,3
Totaal EU	9,0	8,8	7,8
- West- en Noord-EU15	11,6	10,6	8,2
- Zuid-EU15	10,5	10,1	8,1
- EU13	5,3	6,5	6,6
Totaal niet-EU	19,0	18,2	14,8
- Europa niet-EU	17,8	16,7	14,7
- Turkije en Magreb	22,5	21,4	18,2
- Andere landen	15,5	14,9	11,6

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Werkloosheidsgraad (vervolg)

15 tot en met 24 jaar	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	8,4	7,6	5,9
Totaal EU	8,6	8,7	8,3
- West- en Noord-EU15	9,8	9,7	8,4
- Zuid-EU15	9,0	8,2	9,4
- EU13	6,4	7,9	6,7
Totaal niet-EU	16,7	16,1	14,7
- Europa niet-EU	18,1	16,5	16,3
- Turkije en Magreb	19,4	18,3	17,1
- Andere landen	11,6	11,6	10,3

50 tot en met 64 jaar	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	8,7	7,9	5,2
Totaal EU	13,1	12,4	9,5
- West- en Noord-EU15	12,6	11,7	9,1
- Zuid-EU15	21,2	19,1	11,0
- EU13	8,1	9,3	9,0
Totaal niet-EU	25,3	26,0	20,6
- Europa niet-EU	23,8	22,8	19,5
- Turkije en Magreb	29,8	32,0	26,1
- Andere landen	21,7	21,4	16,2

Tewerkstelling

Lage werkintensiteit

Aandeel personen van 0 tot 59 jaar dat leeft in een gezin met lage werkintensiteit (in %) naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Herkomstgroep	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	14,9	13,4	9,5
Totaal EU	26,6	26,0	22,6
- West- en Noord-EU15	29,4	27,6	26,0
- Zuid-EU15	29,8	28,5	19,0
- EU13	19,7	22,8	17,8
Totaal niet-EU	33,6	32,7	27,5
- Europa niet-EU	34,3	34,2	31,1
- Turkije en Magreb	32,5	30,8	26,9
- Andere landen	34,9	34,7	26,9

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ)

Aantal NWWZ naar herkomstgroep (*) en aandeel van de herkomstgroepen in het totaal aantal NWWZ in 2015

Bron: VDAB, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal NWWZ	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep
België	13.152	36,4	40,0	63,7
West- en Noord-EU15	2.462	6,8	5,6	4,9
Zuid-EU15	1.217	3,4	2,8	2,5
EU13	1.610	4,5	6,6	3,4
Europa niet-EU	1.854	5,1	4,6	3,2
Turkije en Maghreb	8.331	23,0	21,5	11,4
Andere landen	7.519	20,8	18,8	10,9
Totaal	36.145	100	100	100

Jongere NWWZ	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep
België	2.543	43,3	47,6	73,7
West- en Noord-EU15	269	4,6	3,6	2,7
Zuid-EU15	148	2,5	1,9	1,1
EU13	244	4,2	7,2	3,0
Europa niet-EU	357	6,1	5,1	3,2
Turkije en Magreb	1.431	24,4	21,3	8,7
Andere landen	874	14,9	13,5	7,5
Totaal	5.866	100	100	100

Oudere NWWZ	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep
België	4.143	51,8	53,9	76,5
West- en Noord-EU15	490	6,1	5,2	5,0
Zuid-EU15	337	4,2	3,3	2,8
EU13	267	3,3	4,4	1,8
Europa niet-EU	370	4,6	4,3	2,0
Turkije en Magreb	1.177	14,7	15,1	6,0
Andere landen	1.216	15,2	13,7	6,0
Totaal	7.999	100	100	100

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf. Met de huidige en eerste nationaliteit van de ouders wordt geen rekening gehouden.

Tewerkstelling

Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) (vervolg)

Laagopgeleide NWWZ	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep
België	5.818	32,1	34,2	60,0
West- en Noord-EU15	1.040	5,7	4,7	4,4
Zuid-EU15	707	3,9	3,1	3,0
EU13	721	4,0	7,6	3,7
Europa niet-EU	960	5,3	4,7	3,4
Turkije en Magreb	5.064	27,9	26,8	14,4
Andere landen	3.830	21,1	19,0	11,2
Totaal	18.140	100	100	100

Langdurige NWWZ	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep
België	7.053	37,0	39,9	63,7
West- en Noord-EU15	1.194	6,3	5,2	4,7
Zuid-EU15	613	3,2	2,7	2,4
EU13	658	3,4	5,6	2,7
Europa niet-EU	1.020	5,3	4,8	3,4
Turkije en Magreb	4.536	23,8	22,6	12,0
Andere landen	4.012	21,0	19,1	11,0
Totaal	19.087	100	100	100

Zeer langdurige NWWZ	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep
België	4.694	40,0	43,0	67,1
West- en Noord-EU15	670	5,7	4,8	4,4
Zuid-EU15	361	3,1	2,5	2,3
EU13	300	2,6	4,2	1,9
Europa niet-EU	623	5,3	4,9	3,2
Turkije en Magreb	2.768	23,6	22,6	11,4
Andere landen	2.328	19,8	18,0	9,7
Totaal	11.743	100	100	100

Tewerkstelling

Jobloze schoolverlaters

Aantal NWWZ in beroepsinschakelingstijd naar herkomstgroep (*) en aandeel van de verschillende herkomstgroepen in het totaal aantal NWWZ in beroepsinschakelingstijd, in 2015

Bron: VDAB, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Herkomstgroep	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep	% t.o.v. totale groep
België	907	24,1	29,5	57,4
West- en Noord-EU15	246	6,5	5,8	6,9
Zuid-EU15	205	5,5	4,2	2,7
EU13	219	5,8	6,8	3,7
Europa niet-EU	460	12,2	11,1	6,6
Turkije en Magreb	502	13,4	13,2	7,9
Andere landen	1.218	32,4	29,3	14,9
Totaal	3.757	100	100	100

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf. Met de huidige en eerste nationaliteit van de ouders wordt geen rekening gehouden.

Onderwijs en vorming

Deelname kleuter- en lager onderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon kleuter- en lager onderwijs woonachtig in de gemeente naar thuistaal in 2014-2015

Bron: Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Leerlingen in het kleuteronderwijs

Thuistaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen	% t.o.v. totaal aantal leerlingen	% t.o.v. totaal aantal leerlingen
Nederlands	13.676	53,7	57,6	81,7
Niet Nederlands	11.700	46,0	42,0	17,8
Onbekend	70	0,3	0,4	0,5
Totaal	25.446	100	100	100

Leerlingen in het lager onderwijs

Thuistaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen	% t.o.v. totaal aantal leerlingen	% t.o.v. totaal aantal leerlingen
Nederlands	20.409	58,2	61,6	84,5
Niet Nederlands	14.636	41,7	38,3	15,3
Onbekend	24	0,1	0,1	0,2
Totaal	35.069	100	100	100

Onderwijs en vorming

Deelname secundair onderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs woonachtig in de gemeente naar thuistaal in 2014-2015

Bron: Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadatum-inburgering-en-integratie>

Totaal secundair onderwijs (zonder deeltijds beroepssecundair onderwijs)

	Antwerpen		VRIND.grootsteden		Vlaams Gewest	
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs
Nederlands	20.200	65,0	67,3	67,3	88,4	88,4
Niet Nederlands	10.756	34,6	32,3	32,3	11,3	11,3
Onbekend	121	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Totaal	31.077	100	100	100	100	100

Eerste graad

Thuistaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden		Vlaams Gewest	
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	6.557	64,5	66,3	66,3	84,1	84,1
Niet Nederlands	3.575	35,2	33,5	33,5	15,7	15,7
Onbekend	27	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal	10.159	100	100	100	100	100

Algemeen secundair onderwijs (ASO)

Thuistaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden		Vlaams Gewest	
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	4.933	72,8	77,8	77,8	90,5	90,5
Niet Nederlands	1.832	27,0	22,0	22,0	9,3	9,3
Onbekend	14	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal	6.779	100	100	100	100	100

Technisch secundair onderwijs (TSO)

Thuistaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden		Vlaams Gewest	
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	3.991	71,6	72,7	72,7	88,9	88,9
Niet Nederlands	1.573	28,2	27,1	27,1	10,8	10,8
Onbekend	10	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Totaal	5.574	100	100	100	100	100

Onderwijs en vorming

Deelname secundair onderwijs (vervolg)

Kunstsecundair onderwijs (KSO)

Thuis taal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	521	85,3	86,8	92,0
Niet Nederlands	82	13,4	12,2	7,4
Onbekend	8	1,3	1,0	0,6
Totaal	611	100	100	100

Beroepssecundair onderwijs (BSO)

Thuis taal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	4.190	57,8	57,5	78,3
Niet Nederlands	3.013	41,6	41,8	21,2
Onbekend	47	0,6	0,6	0,5
Totaal	7.250	100	100	100

Onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN)

Thuis taal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	8	1,1	0,9	1,6
Niet Nederlands	681	96,7	97,0	92,6
Onbekend	15	2,1	2,1	5,8
Totaal	704	100	100	100

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Thuis taal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	796	57,3	56,5	73,9
Niet Nederlands	530	38,2	39,3	22,9
Onbekend	62	4,5	4,2	3,3
Totaal	1.388	100	100	100

Onderwijs en vorming

Schoolse vertraging lager en secundair onderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon lager en het gewoon secundair onderwijs woonachtig in de gemeente met minstens 2 jaar schoolse vertraging, naar thuistaal in 2014-2015

Bron: Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Lager onderwijs

Thuistaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal leerlingen met schoolse vertraging	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal
Nederlands	287	1,4	1,3	0,5
Niet Nederlands	637	4,4	5,4	4,8

Secundair onderwijs

Thuistaal	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal leerlingen met schoolse vertraging	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal
Nederlands	1.862	9,2	8,2	3,7
Niet Nederlands	2.126	19,8	20,1	18,3

Onderwijs en vorming

Deelname volwassenenonderwijs

Aantal cursisten in het volwassenenonderwijs woonachtig in de gemeente, naar nationaliteitsgroep (*) in 2014-2015

Bron: Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal cursisten	% t.o.v. totaal aantal cursisten	% t.o.v. totaal aantal cursisten
België	15.317	46,9	53,6	76,3
West- en Noord-EU15	981	3,0	2,7	2,2
Zuid-EU15	1.457	4,5	3,8	2,1
EU13	2.613	8,0	8,8	4,8
Europa niet-EU	864	2,6	2,5	1,5
Turkije en Maghreb	3.317	10,2	8,2	3,2
Andere landen	8.115	24,8	20,4	9,8
Totaal	32.664	100	100	100

(*) Op basis van huidige nationaliteit van de cursist.

Huisvesting

Toegang tot sociale huisvesting

Aantal huurders en kandidaat-huurders per nationaliteitsgroep (*) in 2015

Bron: VMSW

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Huurders

Nationaliteitsgroep	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners per nationaliteitsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoners per nationaliteitsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoners per nationaliteitsgroep
België	14.406	3,5	3,9	2,0
EU (zonder België)	955	1,8	1,9	1,5
Niet-EU	4.257	8,2	9,0	7,8
Onbekend	139	-	-	-

Kandidaat-huurders

Nationaliteitsgroep	Antwerpen		VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners per nationaliteitsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoners per nationaliteitsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoners per nationaliteitsgroep
België	8.410	2,0	2,1	1,2
EU (zonder België)	2.259	4,2	4,4	2,4
Niet-EU	8.457	16,2	15,9	12,4
Onbekend	942	-	-	-

(*) Op basis van de huidige nationaliteit van de huurder of kandidaat-huurder.

Welzijn en armoede

Sociale bijstand

Aandeel personen dat een (equivalent) leefloon ontvangt (in %) naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Herkomstgroep	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
België	0,4	0,5	0,2
Totaal EU	0,4	0,9	0,4
- West- en Noord-EU15	0,4	0,5	0,3
- Zuid-EU15	0,5	0,6	0,3
- EU13	0,4	1,5	0,7
Totaal niet-EU	2,3	2,9	2,3
- Europa niet-EU	2,9	4,0	3,4
- Turkije en Magreb	0,8	1,2	1,0
- Andere landen	4,3	4,9	3,4

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Welzijn en armoede

Kansarmoede-index van Kind en Gezin

Geboorten in kansarme gezinnen naar herkomst van de moeder, gemiddelde van 2013, 2014 en 2015 (*)

Bron: Kind en Gezin, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

% geboorten in kansarme gezinnen	Antwerpen
	27,1

% geboorten in kansarme gezinnen	VRIND.grootsteden
	25,7

% geboorten in kansarme gezinnen	Vlaams Gewest
	12,1

Herkomst moeder	Antwerpen	VRIND.grootsteden	Vlaams Gewest
	<i>% t.o.v. totaal aantal kansarme geboorten</i>	<i>% t.o.v. totaal aantal kansarme geboorten</i>	<i>% t.o.v. totaal aantal kansarme geboorten</i>
België	15,8	17,3	32,6
EU	8,2	12,3	9,7
Niet-EU	71,8	66,3	54,1
Onbekend	4,2	4,0	3,6
Totaal	100	100	100

(*) Op basis van de eerste nationaliteit van de moeder.

Participatie

Deelname aan verkiezingen

Aantal personen met vreemde nationaliteit dat zich als kiezer heeft ingeschreven bij de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 en aandeel van de ingeschreven kiezers ten opzichte van het aantal potentiële kiezers, naar nationaliteitsgroep (*)

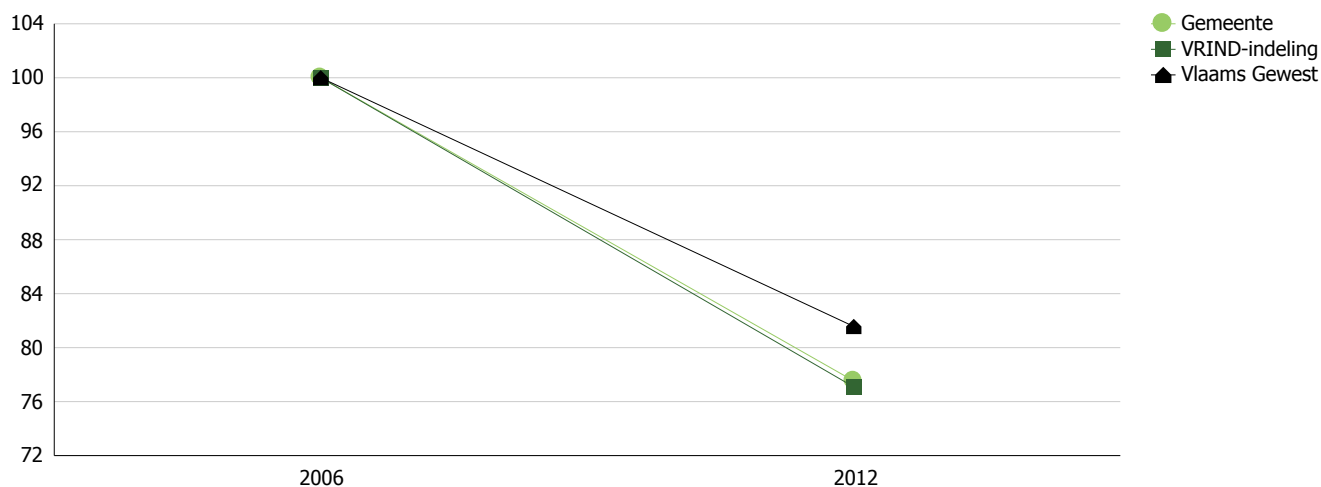
Bron: ADIB, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/5757.htm>

Totaal	Antwerpen		Gemiddelde VRIND.grootsteden	Totaal Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. aantal potentiële kiezers	% t.o.v. aantal potentiële kiezers	% t.o.v. aantal potentiële kiezers
	5.225	9,9	10,0	13,1

Nationaliteitsgroep	Aantal	% t.o.v. aantal potentiële kiezers per nationaliteitsgroep	% t.o.v. aantal potentiële kiezers per nationaliteitsgroep	% t.o.v. aantal potentiële kiezers per nationaliteitsgroep
West- en Noord-EU15	2.554	14,9	14,7	16,2
Zuid-EU15	584	9,8	9,3	17,6
EU12	390	3,6	4,8	4,0
Europa niet-EU	147	5,6	6,6	7,6
Turkije en Magreb	695	9,1	9,7	10,0
Andere landen	855	10,1	11,2	11,1

Evolutie van % totaal aantal ingeschreven kiezers t.o.v. totaal aantal potentiële kiezers (2006=100)

(*) Op basis van de huidige nationaliteit van de kiezer.

VRIND-indeling

VRIND.grootsteden	Antwerpen
	Gent

